

ΚΘΑ II – Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης

Ενότητα 3: Κοινωνική προέλευση και κοινωνικοποίηση,
ρόλος του σχολείου

Ελένη Χοντολίδου
Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Η επίδραση της κοινωνικής θέσης

1. Η κοινωνική θέση ως αποτέλεσμα της κοινωνικής διαστρωμάτωσης.
2. Η κοινωνική διαστρωμάτωση στις σύγχρονες δυτικές κοινωνίες.
3. Η κοινωνική θέση και η σχολική επίδοση.

Η κοινωνική θέση ως αποτέλεσμα της κοινωνικής διαστρωμάτωσης 1/3

Οι διαφοροποιημένες κοινωνικές θέσεις διαμορφώνουν την προσωπικότητα, ταυτότητα, υποκειμενικότητα του ατόμου και την κοινωνική διαστρωμάτωση από την οποία πηγάζουν προνόμια.

Η κοινωνική θέση ως αποτέλεσμα της κοινωνικής διαστρωμάτωσης 2/3

- Ριζοσπαστική προσέγγιση vs λειτουργισμός.
- Μηχανισμός εκμετάλλευσης.
- Είναι απαραίτητη για την κοινωνία.

Η κοινωνική θέση ως αποτέλεσμα της κοινωνικής διαστρωμάτωσης 3/3

- Κοινωνική διαφοροποίηση συνεπάγεται κοινωνική ιεράρχηση.
- Θεωρίες Marx και Weber.
- Κοινωνικές τάξεις όχι εκ καταγωγής (αριστοκρατία), όχι κάστα (Ινδίες), νομοκατεστημένη τάξη (ευγενείς και κλήρος), αστοί.

Marx 1/2

- Κατοχή μέσων παραγωγής (αστοί-κεφαλαιοκράτες).
- Εργασία (εργάτες) παραγωγή υπεραξίας-κέρδους.
- Χωρικοί, μεσοαστοί, μικροαστοί.

Marx 2/2

- Το κοινωνικό είναι των ατόμων καθορίζει τη συνείδησή τους, το πώς βλέπουν τον κόσμο.
- Ιδεολογία ψευδής/αληθής.
- Κοινωνική κινητικότητα (προϋποθέτει την αλλαγή σχέσης με τα μέσα παραγωγής).

Max Weber 1/2

- Όχι μόνο οικονομία για τη θέση κάποιου.
- Κοινωνική τάξη, γόητρο, κύρος, εξουσία.
- Η πάλη των τάξεων αντικαθίσταται με άλλες μορφές πάλης (έθνος; εθνότητα; θρησκεία; φύλο;).

Max Weber 2/2

- Τάξεις συνιστώσες ή τάξεις ανταγωνιστικές;

G. Gurvich 1/2

- Δεν είναι υποχρεωτικές, εκ νόμου ή θρησκευτικής βάσης, η μετάβαση από τη μία στην άλλη αποτελεί ατομική κατάκτηση

G. Gurvich 2/2

- Ομάδες διεσπαρμένες χωρίς σαφή όρια μεταξύ τους.
- Είναι ριζικά ασυμβίβαστες μεταξύ τους.

Η κοινωνική διαστρωμάτωση στις σύγχρονες δυτικές κοινωνίες 1/2

- Ανώτερο κοινωνικό στρώμα:
σημαντική περιουσία.
σήμερα τάξη υπηρεσιών.
- Μεσαίο:
ανώτερες επαγγελματικές θέσεις, ενδιάμεση, κατώτερη.
- Εργατικό στρώμα.
- Απόκληροι, μετανάστες, λούμπεν...

Η κοινωνική διαστρωμάτωση στις σύγχρονες δυτικές κοινωνίες 2/2

- Η εκπαίδευση είναι πολύ ισχυρός παράγοντας κοινωνικής κινητικότητας.

Η κοινωνική θέση και η σχολική επίδοση 1/5

Πώς επηρεάζει η οικογένεια τη σχολική επίδοση;

Οι γονείς με τη στάση και τη συμπεριφορά τους, με τις προσδοκίες τους, τη γλώσσα που χρησιμοποιούν, το μορφωτικό τους επίπεδο.

Η κοινωνική θέση και η σχολική επίδοση

2/5

Μέχρι το '70 αναζητούσαμε τη σχέση επίδοσης και κοινωνικής προέλευσης (μακρο-).

Μετά το '80 στα λειτουργικά χαρακτηριστικά της οικογένειας (μικρο-).

Η κοινωνική θέση και η σχολική επίδοση

3/5

αριθμός μελών, ρόλοι, σχέσεις μελών,
συμπεριφορά...

οι καλές οικονομικές συνθήκες
βοηθούν στην ανάπτυξη των
ικανοτήτων των παιδιών.

Η κοινωνική θέση και η σχολική επίδοση

4/5

Όσο μεγαλύτερη είναι η αστική συγκέντρωση τόσο μεγαλύτερη η σχολική επιτυχία.

Χώρος, χρόνος, μορφωμένος ενήλικας, πειθαρχία, ενασχόληση.

Η κοινωνική θέση και η σχολική επίδοση

5/5

- Δεν υπάρχουν συνταγές για την καλή γονεϊκή συμπεριφορά.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Ελένη Χοντολίδου.
«ΚΘΑ II. Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης. Κοινωνική προέλευση και
κοινωνικοποίηση, ρόλος του σχολείου». Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2014.
Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:
<http://eclass.auth.gr/courses/OCRS293/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Παρόμοια Διανομή [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

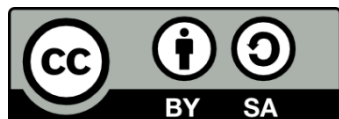
[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Τέλος ενότητας

Επεξεργασία: <Αντώνης Χατζηχρήστος>
Θεσσαλονίκη, <Εαρινό Εξάμηνο 2012-2013>

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

